

MUSEET MIDT IKS

Forsknings- og Kunnskapsutviklingsplan 2022-2027

Museet Midt IKS Strandgata 7, 7900 Rørvik post@museetmidt.no org.nr 991 500 502 MVA, kontonr. 4202 10 98439

Namdalsmuseet

kunstmuseet
NORDTRØNDELAG

Introduksjon

Forskning er en viktig grunnstein i museene, og en klar forutsetning for formidling og forvaltning. Virksomheten må ikke bare baseres på reproduisert kunnskap, men tilføres ny kunnskap og viten gjennom forskningsresultatene.

Styrking av forskningen i museene har vært prioritert av myndighetene de siste to tiårene, noe som nedfelles i flere stortingsmeldinger, først og fremst i St. meld. nr. 49 (2008-2009) Framtidens museum, der det innledningsvis heter «Forskning og kunnskapsutvikling anses som en av de sentrale oppgavene ved norske museer på lik linje med innsamling, bevaring, dokumentasjon og formidling.»

Museene har i mange år drevet forskning som kan deles i tre hovedkategorier:

- Forskning med utgangspunkt i egne samlinger: gjenstander og bygningsmasse
- Breder empirisk forskning
- Museologisk forskning

Samlingsbasert forskning er et område som vil bli prioritert av norske museer fremover.

Breder empirisk forskning tar utgangspunkt i de fagfeltene som museene forvalter.

Museologisk forskning er forskning på museene selv og deres rolle, og den er blitt viktigere de seinere årene.

Forskningen skal speile museets forvaltningsområder og utvikle ny kunnskap og innsikt i henhold til de innsamlings- og formidlingsplanene museet har vedtatt.

Forskningsplanen har til hensikt å strukturere Museet Midt IKS (MMI) sitt arbeid med forskning, med fokus på hvordan forskning skal prioriteres og arbeides med i museet.

Del 1 tar for seg forskningsseksjonen og samarbeidspartnere.

Del 2 tar for seg forskningspraksis, fagfelter og kunnskapsområder, forskningsprioritering og kompetanseheving.

Del 3 presenterer handlingsplanen for forskning i museet.

Planen spesifiserer følgende mål:

- Identifisere og arbeide med kjernetema
- Identifisere og formidle forskningsprosjekter rettet mot UH-sektoren, samt oppfølging av disse
- Tre medarbeidere autorisert som konservator NMF innen 2027
- Styrke forskningskompetansen blant museets ansatte, inkludert et årlig budsjett på kr 20 000 til kurs og annen etterutdanning
- Årlig deltakelse på Norges Museumsforbunds Forskningskonferanse og samt deltagelse på andre relevante forskningskonferanser, med egne foredrag der det er relevant

DEL 1: FORSKNINGSEKSJONEN

Museet Midt har som mål at en utforskende og evaluerende tankegang skal gjennomsyre alt vi arbeider med, og hvor kontinuerlig forbedring og deling av denne kunnskapen vil gagne både museet og andre interesserte. Prosesser vil innføres som skaper gode rutiner på dette, inkludert spesifisering av spørsmål vi ønsker å finne ut av før gjennomføring samt evaluering og deling av resultater etter fullføring.

Ansvar for forskning

Avdelingene har hittil, på eget initiativ og ut fra egen vurdering, drevet forskning og kunnskapsutvikling. Museet har en fagleder forskning, og vil nå systematisere og samordne arbeidet gjennom en forskningsseksjon.

Forskningsseksjonen vil bestå av medarbeidere som har forskning som del av sin stillingsinstruks, inkludert museumsledere, konservatorer, museumspedagoger, formidlere og andre ledere. Seksjonen vil bli ledet av fagleder forskning, med et årlig fellesmøte, og flere møter etter behov.

Forskningsansvar skal spesifiseres i stillingsinstruksene, og vil legges til rette individuelt:

- Konservatorer: 20 %
- Museumspedagoger, distriktskonservator: 10 %
- Bygningsvernledere: 5 %

Fagleder forskning har ansvar for:

- Arbeid med planverk relatert til forskning, som revideres hvert femte år
- Koordinering av forskningsarbeidet i museet
- Bistå avdelingene i forskningsarbeid, inkludert kompetanseheving og prosjektveiledning
- Bistå i arbeidet med finansiering av forskningsprosjekter
- Redaktør for Museet Midt IKS sin årlige skriftserie

Eksterne samarbeidspartnere

Bemanningssituasjonen ved museet gjør at det er meget viktig at forskningen også skjer i samarbeid med andre museer og kunnskapsprodusenter, blant annet universitetene.

Viktige samarbeidsarenaer er:

- UH-sektoren
 - Hvor studenter blir oppfordret til å skrive oppgaver med utgangspunkt i museets samling eller forvaltningsområde
 - Hvor museet kjøper inn forskningskompetanse fra universitetsansatte
- Nasjonale museumsnettverk
 - Deltakelse i felles forskningsprosjekter
 - Deltakelse på forskningsmøter og seminarer
- Det trønderske museumsnettverket
 - Årlig forskningsfagseminar for kompetanseheving, utveksling av erfaring og mulighet for å finne samarbeidspartnere

- Samarbeide med fagledere for forskning i andre museer, blant annet gjennom Facebook-gruppen «Forskning i museet» og gjennom direkte kontakt med andre fagledere ved behov
- Frivillige lag og foreninger, særlig historielagene og museumslagene som innehar spisskompetanse på lokal historie innenfor ulike felt og er en ressurs i innsamling, for eksempel intervjuer.

DEL 2: PRAKSIS

Fagfelter og kunnskapsområder

MMI forvalter mange kunnskaps- og kompetanseområder, og avdelingene har ansatte med kompetanse innenfor en rekke fagfelt, blant andre følgende:

- Skogbruks- og utmarkshistorie
- Sagbrukshistorie lokalt, regionalt og nasjonalt
- Kystkultur og fiskerihistorie
- By- og handelshistorie
- Kunsthistorie
- Bygningsvern
- Kulturminneforvaltning
- Arkeologi, spesielt jernalder og middelalder

Praksis

Museet oppfordrer til forskning gjennom publisering av et årlig nummer i museets skriftserie. Skriftseriens temaer velges for å sikre at hver avdeling driver forskning og på sikt får dette publisert. I tillegg bidrar skriftserien til å styrke samarbeid med eksterne aktører.

Museet har hatt utfordringer med å sette av tid til forskning, fordi formidling, administrasjon og andre oppgaver har blitt prioritert. Arbeidet i seksjonen skal bidra til å øke forskningsinnsatsen i museet.

Fagleder forskning vil sammen med museumsleder støtte hver ansatt i planlegging og gjennomføring av forskningsprosjekter:

- Sette av tid til forskning i den ansattes kalenderen og i avdelingenes årshjul.
- Vurdere hvor og hvordan forskningen mest effektivt gjennomføres (f.eks. hjemmekontor)
- Finansieringsbehov og muligheter

Prioritering

Fagforum har ansvar for å identifisere prioriterte forskningstemaer. Disse deles opp i kjernetemaer for bruk internt og forskningsprosjekter rettet mot UH-sektoren. Målet med å identifisere felles kjernetemaer er effektivt og kompetansehevende samarbeid på tvers av avdelingene og seksjonene i museet for å skape et felles forskningsgrunnlag for formidling gjennom ulike kanaler. Målet med å identifisere forskningsprosjekter er også å styrke samarbeidet med UH-sektoren og synliggjøre muligheten for videre forskning innenfor museets forvaltningsområder.

Museet vil følge MuSaDel-forskningsprosjektet for utdannings samarbeid i museums-Norge, spesielt med tanke på effektivt samarbeid med UH-sektoren.

Kompetanseheving

Museet har i dag en medarbeider som er autorisert konservator NMF, som i løpet av høsten 2023 vil pensjonere seg. Fagleder forskning er i gang med å søke autorisering, og museet har som mål å ha tre medarbeidere autorisert som konservator NMF innen 2027.

Museet har som mål å styrke forskningskompetansen blant museets ansatte. Det gjøres ved å sette av midler til å ta etterutdanning på høgskoler og universiteter, og relevante kurs. Museet setter av kr. 20 000 per år, som museets ansatte kan søke på i forbindelse med egen etterutdanning og kursing innenfor relevante fag for avdelingen og museet. Direktør sender ut informasjon om denne muligheten til å søke støtte til alle ansatte som driver med forskning. Støtte vil prioriteres der det er spesielle behov, samt der det er relatert til et prosjekt. Søknadene vurderes av direktør og fagleder forskning. I tilfeller hvor fagleder forskning sender inn søknad, vil en annen konservator bistå direktøren i vurderingen av alle søknadene i den runden. Søknadsprosessen for etterfølgende år vil foregå i november og desember.

Fagleder forskning deltar årlig på Norges Museumsforbunds Forskningskonferanse. Museet har som mål å delta med egne foredrag på konferansen, spesielt der det er relevant tematikk. Fagleder forskning informerer medarbeidere om relevante konferansetemaer der de kan delta med foredrag eller som faglig påfyll. Fagleder forskning oppsummerer årets tema til fagforum.

Museet har også mål å delta på andre forskningskonferanser som er relevante.

DEL 3: HANDLINGSPLAN

Museets årlige skriftserie

- 1: 2020: Erling Balstad (lokal historiker): Melamartnan
- 2: 2021: Geir Grøtan: Namdalsutstillinga i 1934
- 3: 2022: Dag Skevik (Nord Universitet) / Vilde Molven: Trønderrock, Musikk og Identitet
- 4: 2023: Nina Sæternes: Krykkjene i Nærøysund
- 5: 2024: Kjell Roger Eikeset: Ferdighusproduksjon ved Spillum Dampsag & Høvleri
- 6: 2025: Bjørnar Sellæg/Tone Løvold (Nasjonalt villakssenter): Laksefisket i Namsen
- 7: 2026: Sara Cornelia Greiff: Kunst og humor
- 8: 2027: Ferdselsveier

Avdelingsplaner

Norsk Sagbruksmuseum

Årlig kronikk/artikkel i Namdalsavisa, Kjell Roger Eikeset.

Fagfellevurdert artikkel, Kjell Roger Eikeset: Prosjektet «Løse og faste tilknytningsformer i arbeidslivet i et historisk perspektiv». Nettverksprosjekt: Nasjonalt museumsnettverk for arbeiderkultur og arbeidslivshistorie (2023). Her skriver Kjell Roger både overordnet/teoretisk innledningskapittel sammen med en til, samt egen artikkel.

Fagfellevurdert artikkel, Kjell Roger Eikeset: Sagbruksnæringens betydning for norsk eksport. Publisere i Heimen (2025).

Forprosjekt, Kjell Roger Eikeset: Norsk sagbrukshistorie i tre bind, etter samme mal som Norsk landbrukshistorie i fire bind og Norsk Fiskerihistorie i tre bind (2026).

Namdalsmuseet

“Ferdelsveier”, Interreg, Bjørnar Sellæg: forprosjekt (2023), hovedprosjekt (2024-27).

Kystmuseet

«Petterbu», artikkel i Namdal historielag årbok, Kristin Kjønnsø (2023).

«Vågsengtunet», artikkel i Vikna historielag årbok, Kristin Kjønnsø (2023).

“Folkedans i Namdalen” i samarbeid med NTNU, Nina Sæternes (2023-24).

Prosjektet “Krykkjene” i samarbeid med NINA og Nærøysund kommune, Nina Sæternes (2023-24).

Kunstmuseet

«Crowdfunding og alternative inntjeningsmetoder», del av «CROWDCUL – institusjonell folkefinansiering?» med Universitetet i Agder, Sara Cornelia Greiff (2022-23).

«Kunst og humor» utstillingsprogram, utstillingskataloger/artikler, Sara Cornelia Greiff/museumspedagog (2023-2027).

«Stipender og kunstneropphold, et regionalt og nasjonalt perspektiv», fornying av stipend og kunstneropphold ved Kunstmuseet prosjekt, Sara Cornelia Greiff/museumspedagog (2024-25).

Distriktseksjonen

Artikkel i Museumsnytt om Distriktseksjonen, Stine Bjørntvedt og Therese Danielsen (2023).

“Ferdelsveier”, Interreg, Stine Bjørntvedt og Therese Danielsen: forprosjekt (2023), hovedprosjekt (2024-27)

Kompetanseheving og nettverksbygging

Trøndersk museumsnettverk: kunnskapsutvikling og forskning med første møte januar 2023 hos Justismuseet, samt opprette Facebook-gruppe for lett deling av informasjon.

Delta på skriveseminar i regi av Norges Museumsforbund (høst) i arbeidet opp mot en skriftseriepublikasjon.

Videreføre deltakelsen i de nettverkene MMI sine avdelinger er med i:

- Nasjonalt museumsnettverk for arbeiderkultur og arbeidslivshistorie
- Mangfoldsnettverket
- Norsk skognettverk
- Nordisk skognettverk
- Fiskerinetverket
- Kunstmuseumsnettverket
- Kulturlandskapnettverket

Prioriterte kjernetema:

- Tekstil
 - o Tekstiler og gjenstander relatert til produksjon av tekstil
 - o Bevaring av tekstil gjenstander
 - o Immateriell kulturarv
 - o Fornytt formidling av tekstiler
- Samisk kultur og historie, mål om å koble dette til Nasjonaljubileet og tema tilhørighet i 2027
 - o Fellessatsing på sør-samisk kultur og historie i Trøndelag (Saemien Sijte, MiST, SNK)
 - o Kystsamisk kultur og historie

- o Stedsnavn granskningsprosjekt: mål om å få inn flere samiske navn i offentlige registre, samarbeid med historielag, NTNU etc
 - o Samisk spelemann: Jakob Dærga
- Historiske ferdselsveier inkl. samiske ferdselsveier, mål om å koble dette til Nasjonaljubileet og tema fortellinger om Norge i 2028
 - o Spelemenn/folkedans over grensene
- Musikk og identitet i distriktet
 - o Grendehusene/bedehuset som sosiale og kulturelle knutepunkt, med mål om å koble dette til Nasjonaljubileet og tema fellesskap i 2030
 - o Folkedans i Namdalen (Magne Rønning, Woxeng)
- Arbeidslivshistorie

Prioriterte forskningsprosjekter mot UH-sektoren

Museet vil opprettholde en side rettet mot UH-sektoren på museets nettside, der museets kjernetemaer og spesifiserte forskningsprosjekt vi oppfordrer studenter og andre forskere å ta tak i er presentert. Listen vil bli revidert av fagforum årlig.

<https://museetmidt.no/kunnskap/forskningssamarbeid-med-uh-sektoren/>